

VÉDELEM

A harisállományok védelme, a hatékony természetvédelmi módszerek alkalmazása kapcsán fontos és érdemes együttműködni a területileg illetékes nemzeti park-igazgatósággal és az MME szakembereivel. Alkalmazható módszerek:

- élőhelyvesztés megállítása, üde rétek megóvása;
- munkavégzés előtti fészkelőállomány-felmérés az éneklő hímek hangja alapján;
- kaszálási időpont megválasztása, legkorábban július második felében, de lehetőség szerint inkább augusztus közepe után;
- madárbarát kaszálás: oda vissza haladó útvonalválasztás, 4-5 km/h-t nem meghaladó sebességű gépmozgás és vadriasztó lánc együttes alkalmazása, búvóhelyet meghagyó sávok kaszálás, kaszátlan táblaszegélyek meghagyása, korai kaszálásnál a fészkelőhelyeken 2 ha-os kaszátlan védőzóna meghagyása, a legveszélyesebb (szársértővel ellátott) kaszatípus mellőzése, legalább 8-10 cm-es tarlómagasság beállítása;
- vaddisznók és rókák túltartott állományainak csökkentése.

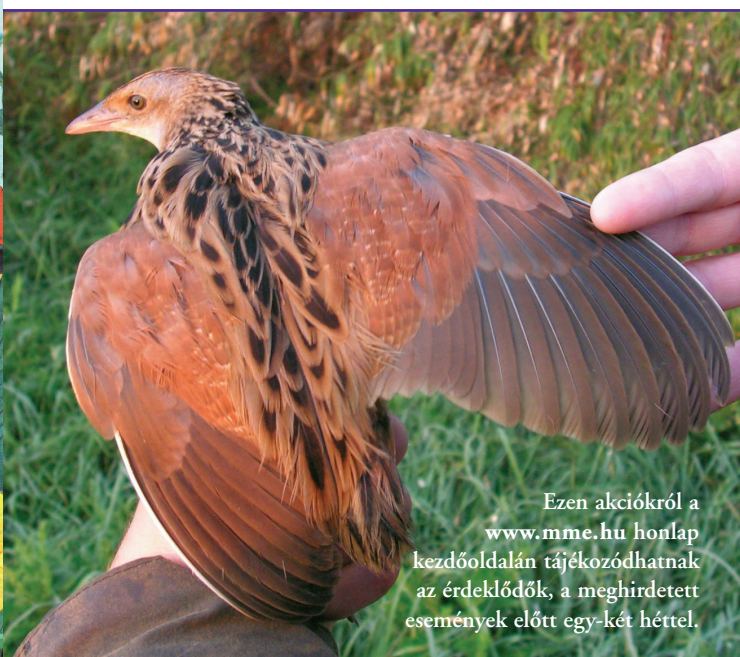
Fotók: Andy Hay, Németh András, Streit Béla, Viszló Levente
Grafika: Kókay Szabolcs, Cserháti Hajnalka

ISMERJÜK MEG A HARISZT!

–LAKOSSÁGI AKCIÓK

A sűrű és magas fűben bujkáló „láthatatlan” harisok hímjeinek messze hangzó érdes hangja akár kilométeres távolságba is elhallatszik, különösen csendes, hűvös éjszakákon. Ezért májusban országsszerte szervezünk majd olyan esti haris túrákat, ahol az MME szakembereivel kényelmes sétát lehet tenni a harisok potenciális élőhelyeinek földútjain. Ebben az időszakban nem csak ez a faj, de a madarak többsége, többek között a fülemülék is aktívan énekelnek, ezeken a csendes cserkeléseken jó sok madaras élményben lehet részünk.

Az elmúlt több mint száz évben alig néhány száz harisra került csak jelölőgyűrű hazánkban. Ezért a 2016 év madara kampány keretében, májustól augusztusig a lehető legtöbb helyre szervezünk harisbefogást és gyűrűzést is.

Ezen akcióról a www.mme.hu honlap kezdőoldalán tájékozódhatnak az érdeklődők, a meghirdetett események előtt egy-két héttel.

Az MME „A madárbarát Magyarorszáért!”

2016
a HARIS
védelmének
éve

Csatlakozzon hozzánk!

Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület

1121 Budapest, Költő u. 21. • 06 1 275 6247 • mme@mme.hu
www.mme.hu • www.csipogo.hu

Hazánk madárvédelmét támogathatja adományával és adójának 1%-ával!
Bankszámlaszámunk: 11712004-20011215
Adószámunk: 19001243-2-43

Magyar Madártani és
Természetvédelmi Egyesület

www.mme.hu

A haris fürjszerű megjelenésű, de annál nagyobb, körülbelül balkáni gerle méretű madár. A hím és a tojó hasonló megjelenésű. A tojásból kikelő fiatalok a felnőtt egyedektől eltérően koromfeketék. Közepes termete ellenére is az egyik legnehezebben megfigyelhető európai madárfaj. Életének jelentős részét a sűrű és magas réti növényzet között bujkálva tölti.

Eurázsiai elterjedésű faj, Írországtól Nyugat-Kínáig, Skandinávia középső régióitól Dél-Kazahsztánig, mintegy 4 millió km²-es területen honos. Az 1,3-2 millió párra becsült világátlomány közel 80%-a Oroszország európai területein él. A hazai költőállomány 500-2000 pár között ingadozik, csapadékosabb években több pár költ nálunk.

VONULÁS

Hosszú távú vonuló, azaz a telet Afrika Szaharától délre húzódnó térségeiben tölti. A hazai állomány augusztus végén, szeptember elején indul útnak, a tavaszi érkezés dandárja április végére, május elejére esik.

TÁPLÁLKOZÁS

A talajon, a sűrű növényzetben bujkálva keresi rovarokból, gilisztákból, csigákból, gyíkokból, békákból, alkalmilag kisemlősökből álló táplálékát, amit füvek és a gyomok magjai egészítenek ki.

ÉLŐHELY

A nedves rétek, kaszálók, folyómenti területek madara, de szántóföldi növénykultúrákban is fészkelhet. Vonulási időben árokpартokon, gázosokban is előfordul.

VESZÉLYEZTETŐ TÉNYEZŐK

Az üde, nedves rétek feltörése, leszáritása, kisebb mértékben ezek ipari vagy lakossági célú beépítése veszélyezteti a faj fészkelőhelyeit. Közép és hosszú távon problémát jelenthet a klímaváltozással együtt járó szárazodás is. A költésre alkalmas területeken további veszélyforrást jelent a kaszálók felhagyásából eredő beerdősülés és a nem madárbarát kaszálási gyakorlat, illetve a túlszaporodott vaddisznó- és rókaállomány. Vonulási időben sok madár esik áldozatul a Mediterráneum madármészárlásainak.

KÖLTÉS

Későn, május végén kezd költetni, a fiókanevelés augusztus közepéig is elhúzódhat. A földön fészkel, tojásai száma többnyire 7-10 körül alakul. A fiókák fészekhagyók, azaz a kikelést követően órákon belül képesek követni a szülőt.

Körülbelül egy hónapos korukra érik el a röpképességet, de a teljes fejlettség eléréséhez két hónapra van szükség. Évente csak egyszer költ.

